АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ACADEMY OF LABOUR SOCIAL RELATIONS AND TOURISM
LAW DEPARTMENT

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ

Кафедра кримінального права, процесу та криміналістики

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор з навчально-педагогічної роботи
_____ І.С. Чорнодід
_____ 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні тенденції розвитку кримінального права і процесу

(шифр і назва навчальної дисципліни)

підготовки **магістрів**
(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність **D 8 «Право»**
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма **Право**

Факультет **Юридичний**
(назва факультету)

Київ – 2026

Робочу програму навчальної дисципліни «Сучасні тенденції розвитку кримінального права і процесу» розроблено на основі освітньої програми та робочого навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю D 8 «Право» освітньо-професійною програмою «Право», та відповідних нормативних документів.

Розробник:
Завидняк І.О., кандидат юридичних наук, доцент.

Погоджено:
Гарант освітньої програми _____ (підпис) С.А. Потапенко

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри кримінального права, процесу та криміналістики
Протокол від «27» серпня 2026 року № 1

Завідувач кафедри кримінального права, процесу та криміналістики

_____ (підпис) І.О. Завидняк

«27» серпня 2026 року

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою юридичного факультету

Декан юридичного факультету _____ (підпис) Я.В.Журавель

"27" серпня 2026 року, протокол № 1

Схвалено науково-методичною радою Академії
Протокол від "31" 08 2026 року № 1

Голова _____ (підпис) І.С. Чорнодід

"31" 08 2026 року

© АПСВТ, 2026 рік
© Завидняк І.О., 2026 рік

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена на основі Національної рамки кваліфікацій України, «Положення про організацію освітнього процесу в Академії праці, соціальних відносин та туризму» від 12 червня 2025 року, протокол №11, освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня підготовки за спеціальністю «Право» та інших відповідних нормативних документів.

1.1 Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань,
освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>Денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів: 3</td><td>Галузь знань:
D Бізнес, адміністрування та право</td><td colspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 2</td><td rowspan="5">Спеціальність:
D 8 Право</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td>Індивідуальні завдання - (назва): Завдання з модульного контролю</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 90/90</td><td>2-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="11">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 2
самостійної роботи студента – 60

Тижневих годин для заочної форми навчання:
аудиторних – 6
самостійної роботи студента – 72</td><td rowspan="11">Освітній ступінь:

магістр</td><td>14 год.</td><td>10 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>16 год.</td><td>8 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>- год.</td><td>- год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>60 год.</td><td>72 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання: 0 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:
екзамен</td></tr>
</table>

1.2 Пояснювальна записка

Місце: навчальна дисципліна ***«Сучасні тенденції розвитку кримінального права і процесу»*** є обов'язковим компонентом циклу спеціальної підготовки магістрів за спеціальністю D 8 «Право», зокрема в умовах воєнного часу.

Предметом навчальної дисципліни є доктринальні тенденції реформування кримінального та кримінального процесуального законодавства України, судова та слідча практика, цифровізація кримінального провадження, правові наслідки введення воєнного стану, а також гармонізація національного законодавства з міжнародними стандартами та правом ЄС.

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти поглиблених теоретичних знань і практичних навичок щодо застосування сучасних інститутів кримінального права та процесу, аналізу проблемних питань правозастосування, судової практики та адаптації законодавства до умов воєнного стану й євроінтеграції.

Основними завданнями навчальної дисципліни ***«Сучасні тенденції розвитку кримінального права і процесу»*** **є:**

- засвоєння концептуальних напрямів реформування кримінального права і процесу в Україні;

- вивчення новітніх інститутів кримінального права (кримінальна відповідальність юридичних осіб, медіація, нові види кримінальних правопорушень в умовах збройного конфлікту);

- дослідження проблем забезпечення прав і свобод людини у кримінальному провадженні з урахуванням практики ЄСПЛ;

- опанування цифрових та інформаційних технологій у досудовому розслідуванні та судовому розгляді;

- розвиток навичок юридичної аргументації, аналізу матеріалів досудового розслідування та судових рішень.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Сучасні тенденції кримінального права і процесу» є складовою частиною циклу таких дисциплін, як: «Міжнародне співробітництво у сфері запобігання злочинності», «Методика прокурорської діяльності», «Судова експертиза», «Медичне право», «Методика оперативно-розшукової роботи».

2. Результати навчання

Вивчення дисципліни забезпечує внесок у формування таких програмних компетентностей, передбачених освітньою програмою підготовки магістрів:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2: Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК 3: Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.\

ЗК 7: Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 9: Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (Фахові) компетентності (СК)

СК 1: Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК 3: Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК 4: Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК 5: Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК 7: Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК 10: Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування в соціально-трудовій та інших сферах суспільних правовідносин.

СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Програмні результати:

РН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження. Знати структуру та

РН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки

особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

РН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

РН10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права. Уміти користуватися системою електронного документообігу.

РН11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування інститутів трудового права, права соціального забезпечення та інших галузей права.

РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

РН15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сучасні тенденції та новели кримінального права України

Тема 1. Становлення кримінального законодавства та сучасні тенденції розвитку кримінального права. Історичні етапи розвитку кримінального права на теренах України. Становлення класичної школи кримінального права. Основні напрями розвитку сучасного національного кримінального права та їх проблематика. Гуманізація кримінальної відповідальності та альтернативні заходи кримінально-правового характеру. Гармонізація кримінального права України із законодавством ЄС та стандартами міжнародного гуманітарного права. Криміналізація нових видів злочинної діяльності.

Тема 2. Трансформація інститутів Загальної та Особливої частини кримінального права. Проблеми кримінально-правової кваліфікації в умовах воєнного стану. Проблеми кваліфікації воєнних злочинів, злочинів проти основ національної безпеки та злочинів проти миру й безпеки людства в умовах воєнного стану. Організаційно-правові рівні та суб'єкти взаємодії при розслідуванні й кваліфікації транснаціональних злочинів та злочинів у сфері економіки.

Тема 3. Проблемні питання сучасного кримінального права. У даній темі розглядаються проблемні питання реформування кримінального законодавства: концепція нового КК. Проблеми ефективності системи покарань. Питання протидії економічній та кіберзлочинності. Окреслено питання розвитку інституту заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Змістовний модуль 2. Сучасні тенденції розвитку кримінального процесу

Тема 4. Розвиток кримінального процесуального законодавства України та актуальні питання науки кримінального процесу. Історичні етапи розвитку кримінального процесу. Актуальні питання науки кримінального процесу. Вплив кримінального процесуального законодавства Європейського Союзу на розвиток кримінального процесу України.

Тема 5. Проблеми організації діяльності органів досудового розслідування. Організаційні та правові проблеми досудового розслідування. Проблеми отримання доказів у ході досудового розслідування. Проблеми організації та проведення окремих слідчих (розшукових) дій. Особливості здійснення кримінального провадження щодо окремих категорій осіб. Особливі режими досудового розслідування в умовах воєнного стану.

Тема 6. Цифровізація та новітні процедури в кримінальному процесі. Застосування інформаційних технологій (e-Case Management System), електронний документообіг та дистанційне

судове засідання. Процесуальні аспекти міжнародного співробітництва та інформування під час розслідування транснаціональних і міжнародних злочинів.

4. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	Денна форма						Заочна форма				
	усього	у тому числі					усього	у тому числі			
		Л	П	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	с.р.
Змістовий модуль 1. ***Сучасні тенденції та новели кримінального права України***											
Тема 1. Становлення кримінального законодавства та сучасні тенденції розвитку кримінального права.	18	4	4			10	14	2	2		10
Тема 2. Трансформація інститутів Загальної та Особливої частини кримінального права.	14	2	2			10	15	2	1		12
Тема 3. Проблемні питання сучасного кримінального права.	14	2	2			10	15	2	1		12
Разом за змістовим модулем 1	**46**	**8**	**8**			**30**	**44**	**6**	**4**		**34**
Змістовий модуль 2. *Сучасні тенденції розвитку кримінального процесу*											
Тема 4. Розвиток кримінального процесуального законодавства України та актуальні питання науки кримінального процесу.	14	2	2			10	16	1	1		14
Тема 5. Проблеми організації діяльності органів досудового розслідування.	14	2	2			10	16	1	1		14
Тема 6. Цифровізація та новітні процедури в кримінальному процесі.	16	2	4			10	14	2	2		10
Разом за змістовим модулем 2	**44**	**6**	**8**			**30**	**46**	**4**	**4**		**38**
Усього годин	**90**	**14**	**16**			**60**	**90**	**10**	**8**		**72**

5. Теми семінарських занять

№з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна.
1	*Тема 1*. Становлення кримінального законодавства та сучасні тенденції розвитку кримінального права.	4	2
2	*Тема 2*. Трансформація інститутів Загальної та Особливої частини кримінального права.	2	1
3	*Тема 3*. Проблемні питання сучасного кримінального права.	2	1
4	*Тема 4*. Розвиток кримінального процесуального законодавства України та актуальні питання науки кримінального процесу.	2	1
5	*Тема 5*. Проблеми організації діяльності органів досудового	2	1

	розслідування.		
6	*Тема 6.* Цифровізація та новітні процедури в кримінальному процесі.	4	2
	Разом	16	8

6. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача (СРЗ) – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються здобувачем під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. СРЗ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час позааудиторної навчальної роботи здобувача.

Метою СРЗ є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

Основними формами СРС є такі:

– опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;

– вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;

– підготовка до семінарських, практичних занять та виконання домашніх завдань;

– систематика вивченого матеріалу курсу та підготовка до поточного контролю;

– виконання індивідуальних завдань (написання рефератів, здійснення наукових досліджень з підготовкою доповіді, пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою курсу, написання есе за заданою тематикою, тощо).

№ з/п	Тема, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		д.ф.н.	з.ф.н.
1.	**Становлення кримінального законодавства та сучасні тенденції розвитку кримінального права. (**робота з рекомендованою літературою та нормативно-правовими актами, підготовка до семінарського заняття; дослідити еволюцію кримінально-правових норм та проаналізувати поточний стан і вектори розвитку галузі кримінального права; проаналізувати розширення інститутів звільнення від відповідальності та покарання, впровадження альтернативних видів покарань; проаналізувати криміналізацію та декриміналізацію: визначити, які нові діяння стали злочинами останнім часом (кіберзлочини, колабораціонізм) і які втратили суспільну небезпеку. Оцінити вплив євроінтеграції та міжнародного права: дослідити процес гармонізації українського кримінального законодавства із європейськими стандартами та Римським статутом Міжнародного кримінального суду.	10	10
2.	**Поняття і види міжнародно-протиправних діянь.** (робота з рекомендованою літературою, підготовка до семінарського заняття: дослідити, як повномасштабна війна та міжнародні стандарти трансформували базові інститути кримінального права. Окреслити обставини, які виключають кримінальну протиправність діяння: проаналізувати застосування крайньої необхідності, необхідної оборони та виконання наказу чи розпорядження в умовах воєнного стану; дослідити інститут командної відповідальності (відповідальність військових командирів та цивільних начальників за злочини підлеглих). Розглянути особливості кваліфікації злочинів, вчинених на тимчасово окупованих територіях. Проаналізувати специфіку дій організованих груп та злочинних організацій під час вчинення воєнних злочинів. Аналіз статті 438 КК України: детально розібрати склад злочину «Порушення законів та звичаїв війни». Співвідношення національного та міжнародного права: дослідити, як стаття 438 КК України корелюється зі статтею 8 Римського статуту Міжнародного кримінального суду та	10	12

	Женевськими конвенціями. Виявлення проблем кваліфікації: описати труднощі, з якими стикаються правоохоронці та суди при зборі доказів і формулюванні обвинувачення.		
3.	**Проблемні питання сучасного кримінального права (**робота з рекомендованою літературою, підготовка до семінарського заняття: проаналізувати проект нового КК України, звернувши увагу на перехід від карального права до правозахисного. Дослідити нову систему класифікації кримінальних правопорушень (злочини та кримінальні проступки), зміну підходів до визначення вини та інституту співучасті. Проаналізувати, чому позбавлення волі часто не виконує функцію виправлення (проблема рецидивізму). Підготуватись до Модульного контролю 1.	10	12
4.	**Розвиток кримінального процесуального законодавства України та актуальні питання науки кримінального процесу.** (робота з рекомендованою літературою, підготовка до семінарського заняття: дослідити зміни, внесені до КПК України. Оцінити стан впровадження інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування. Проаналізувати проблеми та ефективність угод про визнання винуватості та угод про примирення. Дослідити забезпечення балансу між повноваженнями сторони обвинувачення (прокурор, слідчий) та гарантіями сторони захисту (підозрюваний, адвокат).	10	14
5.	**Проблеми організації діяльності органів досудового розслідування (**робота з рекомендованою літературою, робота із додатковою літературою, підготовка до семінарського заняття. Ознайомитись з Кримінальним процесуальним кодексом України, законами «Про Національну поліцію», «Про Державне бюро розслідувань», «Про Службу безпеки України», «Про Бюро економічної безпеки України».	10	14
6.	**Цифровізація та новітні процедури в кримінальному процесі** (робота з рекомендованою літературою, робота із додатковою літературою, підготовка до семінарського заняття. Вивчити норми Кримінального процесуального кодексу України, які регулюють використання електронних доказів, проведення дистанційних слідчих (розшукових) дій та роботу електронних систем. Проаналізувати функціонування інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування, її призначення та інтеграцію з іншими реєстрами. Ознайомитися з роботою Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи в частині кримінального судочинства (електронний суд, дистанційні засідання). Підготуватись до Модульного контролю 2.	10	10
	Разом	60	72

7. Контрольні заходи

Поточний контроль успішності засвоєнням здобувачами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань здобувачів під час семінарських занять, оцінювання виконання здобувачами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі здобувачами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань здобувачів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому семінарському занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння здобувачем певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується

шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування розміщених на платформі MOODLE), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу здобувачів. Підсумковий контроль здійснюється у формі *екзамену.*

Розподіл балів, які отримують здобувачі денної форма навчання

Види роботи		Змістові модулі (бали)		Загалом
		Модуль І	Модуль ІІ	
1.	Відвідування лекцій та участь в інтерактивній взаємодії під час лекції	3 (1 бал за пару)	4 (1 бал за пару)	7
2.	Активність на практичних заняттях	10 (5 балів за 1пару)	30 (5 балів за 1пару)	40
3.	Модульний контроль	10	13	23
4.	Екзамен			30
5.	Разом			100

Критерії оцінювання.

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях (відповіді на семінарах, виконання практичних завдань, захист дослідницьких робіт, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) *–5 балів за заняття.*

Присутність на лекціях таучасть в інтерактивній взаємодії під час лекції оцінюється у *1 бал.* Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій.

Модульний контроль реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування розміщених на платформі MOODLE) та оцінюється: Модуль 1 –до 10 балів, модуль 2 – до 13 балів.

Здобувач, який повністю виконав програму навчальної дисципліни (відвідування лекцій, виконання практичних завдань на семінарських заняттях, модульні контролі, індивідуальні завдання: написання есе, рефератів (для відпрацювання пропусків), самостійна робота) допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

3. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є *екзамен– до 30 балів.* Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Академії праці, соціальних відносин і туризму».

Розподіл балів, які отримують здобувачі заочної форма навчання

Види роботи		Змістові модулі (бали)		Загалом
		Модуль І	Модуль ІІ	

1.	Відвідування лекцій таучасть в інтерактивній взаємодії під час лекції	3 (1 бал за пару)	3 (1 бал за пару)	6
2.	Активність на практичних заняттях	10 (5 балів за 1 пару)	20 (5 балів за 1 пару)	30
3.	Модульний контроль	10	13	23
4.	Індивідуальне завдання			11
4.	Екзамен			30
5.	Разом			100

Критерії оцінювання.

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях (відповіді на семінарах, виконання практичних завдань, захист дослідницьких робіт, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) *–5 балів за заняття.*

Присутність на лекціях таучасть в інтерактивній взаємодії під час лекції оцінюється *у 1 бал*. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій.

2. Модульний контроль реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування розміщених на платформі MOODLE) та оцінюється: Модуль 1 –до 10 балів, модуль 2 – до 13 балів.

3. **Індивідуальне завдання** передбачено для здобувачів заочної форми навчання. А саме, здобувачам пропонується виконання індивідуального завдання у формі написання есе та презентації доповіді на одну із запропонованих тем в рамках вивчення дисципліни. **ІЗ** оцінюється *до 11 балів*.

Здобувач, який повністю виконав програму навчальної дисципліни (відвідування лекцій, виконання практичних завдань на семінарських заняттях, модульні контролі, індивідуальні завдання: написання есе, рефератів (для відпрацювання пропусків), самостійна робота) допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є *екзамен– до 30 балів.* Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Академії праці, соціальних відносин і туризму».

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання для здобувачів заочної форми навчання

Індивідуальне завдання передбачено для здобувачів заочної форми навчання, а також, може бути використане здобувачами денної форми навчання, які не набрали необхідну кількість балів під час вивчення курсу «Сучасні тенденції розвитку кримінального права та процесу». Здобувачам пропонується виконання індивідуального завдання у формі написання есе та оформлення презентації доповіді на одну із запропонованих тем.

Орієнтовні теми індивідуального завдання з дисципліни «Сучасні тенденції розвитку кримінального права і процесу»:

1. Основні напрями сучасної реформи кримінального законодавства України та зарубіжний досвід.
2. Концепція нового Кримінального кодексу України: ключові інновації, структура та категоріальний апарат.
3. Гуманізація кримінальної відповідальності: відхід від позбавлення волі та розвиток альтернативних видів покарань (пробація, штрафи, громадські роботи).
4. Криміналізація та декриміналізація діянь у сучасних умовах: критерії, обґрунтування та практичні проблеми.
5. Особливості кримінальної відповідальності за воєнні злочини, злочини проти миру та безпеки людства.
6. Розвиток інституту заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.
7. Проблеми кваліфікації та протидії кіберзлочинності в умовах цифрової трансформації суспільства.
8. Особливості кримінальної відповідальності за колабораційну діяльність та злочини проти основ національної безпеки.
9. Вплив практики Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) на інтерпретацію та застосування норм матеріального кримінального права.
10. Сучасний підхід до розуміння інституту необхідної оборони та крайньої необхідності в умовах воєнного стану.
11. Цифровізація кримінального судочинства: впровадження системи Електронного кримінального провадження та дистанційного досудового розслідування.
12. Гармонізація кримінального процесуального законодавства України із стандартами Європейського Союзу.
13. Особливості проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій в умовах воєнного чи надзвичайного стану.
14. Інститут угод у кримінальному провадженні (про примирення та про визнання винуватості): проблеми практики та шляхи вдосконалення.
15. Застосування запобіжних заходів: сучасні тенденції відходу від обов'язкового тримання під вартою та розвиток альтернатив (застава, електронний моніторинг).
16. Допустимість та належність доказів.
17. Використання цифрових доказів та електронних носіїв у доказуванні: особливості фіксації та вилучення.

8. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни: робоча програма навчальної дисципліни, силабус дисципліни, ілюстративні матеріали (слайди); додаткові навчальні, навчально-методичні, наукові матеріали, законодавчі та нормативно-правові акти для вивчення дисципліни, тестові завдання для модульного контролю, підсумкові екзаменаційні тестові завдання.

9. Методи навчання та форми оцінювання

При викладанні дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

МН1 – словесний метод (лекція, проблемне викладання, дискусія, співбесіда тощо)
МН3 – стимулювання та мотивація навчання (зацікавлення у навчанні і відповідальності)
МН4 – письмовий, усний, практичний контроль та самоконтроль
МН6 – самостійна робота і робота під керівництвом викладача (аспект управління навчанням)
МН7 – наочні (презентація, ілюстрація, демонстрація, спостереження)
МН8 – практична робота (практичні та семінарські заняття, розрахункові, тренінги, тренінги навичок, творчі завдання, есе, графічні, технічні)
МН9– робота з навчально-методичною літературою та науково-публіцистичними джерелами (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання та захист реферату)
МН11 – ситуацій, метод «прес», робота в парах
МН14 – проектів, кейс-метод, моделювання

МН17 – брейнстормінг (мозковий штурм), ігрові (дидактична гра, ділові ігри, імітаційні ігри)

Словесні і наочні використовуються під час лекцій, семінарів та інструктажів, Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація. Перед проведенням семінарських занять викладачем проводиться інструктаж.

Під час проведення семінарських занять застосовуються наочні спостереження та словесні бесіди: вступні, поточні, репродуктивні, евристичні, підсумкові; здобувачами виконуються вправи: тренувальні, творчі, усні, практичні, технічні.

Робота в малих групах використовується з метою активізації роботи здобувачів при проведенні семінарських і практичних занять.

Семінар-дискусія (круглий стіл) передбачає обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Мозкові атаки використовуються для розв'язання складних завдань за дуже обмежений час. Суть його полягає в тому, щоб висловити якнайбільшу кількість ідей за невеликий проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Презентації використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації нових товарів та послуг.

Кейс-метод дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Форми оцінювання

Оцінювання здобувачів відбувається за наступними формами оцінювання:

ФО1 – за спостереження, аналіз результатів виконання самостійних завдань та практичних робіт
ФО2 – за тестові завдання
ФО3 – аналіз відповідей під час заліків та іспитів
ФО6 – за публічний захист
ФО7 – за зміст і форму презентації результатів виконаних завдань та досліджень
ФО8 – за участь у науково-практичних заходах
ФО10 – за комплексність звіту (есе, презентація доповіді, тощо)
ФО11 – за роботу в команді

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна система	Оцінка ECTS	Оцінка за національною системою
		екзамен, диференційований залік
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Історичні етапи розвитку кримінального права на теренах України.
2. Становлення класичної школи кримінального права.

3. Основні напрями розвитку сучасного національного кримінального права та їх проблематика.

4. Гуманізація кримінального права.

5. Криміналізація нових видів злочинної діяльності.

6. Інтернаціоналізація кримінального права.

7. Терористичні злочини.

8. Нові способи криміналізації організованої злочинної діяльності.

9. Економічні злочини.

10. Корупційні злочини.

11. Легалізація коштів, майна отриманих злочинним шляхом.

12. Екологічні злочини.

13. Комп'ютерні злочини.

14. Сексуальна експлуатація неповнолітніх.

15. Злочини ядерної та радіаційної безпеки.

16. Медичні злочини.

17. Реформа кримінального законодавства: концепція нового КК.

18. Проблеми кримінально-правової кваліфікації в умовах воєнного стану.

19. Проблема ефективності системи покарань.

20. Протидія економічній та кіберзлочинності.

21. Історичні етапи розвитку кримінального процесу.

22. Вплив законодавства Радянського Союзу на розвиток кримінального процесу України.

23. Актуальні питання науки кримінального процесу.

24. Вплив кримінального процесуального законодавства Європейського Союзу на розвиток кримінального процесу України.

25. Організаційні проблеми досудового розслідування.

26. Правові проблеми досудового розслідування.

27. Поняття, зміст та значення доказів у кримінальному судочинстві.

28. Належність та допустимість доказів.

29. Поняття, сутність та значення доказування у ході досудового розслідування.

30. Види джерел доказів та їх характеристика.

31. Поняття і значення слідчих (розшукових) дій, умови та підстави їх проведення.

32. Класифікація слідчих (розшукових) дій та їх види.

33. Процесуальна характеристика допиту.

34. Процесуальна характеристика обшуку.

35. Поняття та види запобіжних заходів.

36. Мета застосування запобіжних заходів.

37. Підстави застосування запобіжних заходів.

38. Обставини, що враховуються при обранні запобіжних заходів.

39. Особливості обрання окремих видів запобіжних заходів.

40. Гуманізація та диференціація кримінальної відповідальності: сучасний стан, прояви та напрями реформування Кримінального кодексу України.

41. Гармонізація кримінального права України з правом Європейського Союзу: вимоги, імплементація та проблеми адаптації.

42. Криміналізація та декриміналізація у сучасних умовах: критерії, тенденції та вплив суспільно-політичних чинників.

43. Особливості кримінальної відповідальності за воєнні злочини та злочин агресії в умовах збройного конфлікту.

44. Імплементація норм Римського статуту Міжнародного кримінального суду в національне кримінальне законодавство України.

45. Кримінально-правова охорона об'єктів критичної інфраструктури та кібербезпеки: нові виклики та тенденції законодавчого регулювання.

46. Розвиток інституту заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб у вітчизняному та зарубіжному кримінальному праві.

47. Проблеми кваліфікації злочинів проти основ національної безпеки України в умовах гібридної та повномасштабної війни (колабораційна діяльність, пособництво державі-агресору тощо).

48. Тенденції реформування системи покарань.

49. Цифровізація кримінального провадження.

50. Дотримання прав людини під час застосування запобіжних заходів: тенденції обмеження тримання під вартою та застосування альтернативних заходів.

51. Особливості здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану: специфіка процесуальних строків, підслідності та дистанційного правосуддя.

52. Збирання та оцінка електронних (цифрових) доказів: допустимість, автентичність, вилучення носіїв інформації.

53. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження: сучасні механізми екстрадиції, взаємної правової допомоги та спільних слідчих груп.

54. Процесуальні особливості розслідування та судового розгляду міжнародних злочинів.

13. Навчальні ресурси

Основна рекомендована література

1. Конституція України. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text
2. Кримінальний кодекс України. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text
4. Баулін Ю. В. Поняття та види кримінально-правових наслідків кримінального правопорушення. Право України. 2021. № 4. С. 13–28.
5. Гуторова Н. О. Нова концепція кримінальної відповідальності в проекті Кримінального кодексу України. Вісник Асоціації кримінального права України. 2022. № 1(17). С. 45–60.
6. Навроцький О. О. Проблеми кодифікації кримінального законодавства України: монографія. Харків: Право, 2020. 412 с.
7. Стрельцов Є. Л. Основні напрями розвитку сучасного кримінального права України. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія: Право. 2023. Вип. 77. С. 112–118.
8. Хавронюк М. І. Реформування кримінального законодавства України: передумови, мета, основні концептуальні ідеї. Правова держава. 2021. Вип. 32. С. 201–215.
9. Шаблистий О. Сучасна кримінально-правова політика України в умовах воєнного стану: монографія. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 280 с.
10. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації : лекції. Харків : Право, 2018. 368 с.
11. Антипов В. І. Класифікація злочинів та система покарань: взаємозв’язок та суперечливість. Вісник Асоціації кримінального права України. 2018. № 1(10). С. 1–19.
12. Корупційні схеми: їх кримінально-правова кваліфікація і досудове розслідування : практичний посібник / Дудоров О. О., Житний О. О., Задоя К. П., Калмиков Д. О., Луцик В. В., Навроцький В. О., Хавронюк М. І., Шехавцов Р. М. ; за ред. М. І. Хавронюка. К. : Москаленко О. М., 2019. 464 с.
13. Блажівський Є. М. Цифровізація кримінального провадження: проблеми теорії та практики. Часопис Київського університету права. 2021. № 3. С. 188–194.
14. Головюк І. В. Захист прав людини у кримінальному провадженні в умовах особливих правових режимів. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 5. С. 310–315.
15. Дроздов О. М. Стандарти Європейського суду з прав людини у кримінальному судочинстві України: теорія та практика застосування. Київ: Норма права, 2021. 352 с.
16. Нор В. Т. Докази і доказування у кримінальному процесі України: сучасні виклики та шляхи оптимізації. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2020. Вип. 71. С. 145–158.
17. Погорецький М. А., Старенький ОС. Негласні слідчі (розшукові) дії: проблеми

правовідображення та практики реалізації: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2022. 460 с.
18. Удалова Л. Д. Сучасний кримінальний процес України: реалії та перспективи гармонізації із міжнародними стандартами. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2023. № 1(126). С. 15–26.
19. Вереша Р. В. Виклики кіберзлочинності для сучасного кримінального права України. Вісник Академії адвокатури України. 2022. Т. 19, № 1. С. 55–67.
20. Захаров В. П. Міжнародне співробітництво під час розслідування воєнних злочинів та злочинів проти людяності. Право та державне управління. 2023. № 2. С. 89–96.
21. Капліна О. В. Дистанційне кримінальне провадження (відеоконференцзв'язок): проблеми застосування та шляхи вдосконалення. Право України. 2021. № 8. С. 102–119.
22. I Zavydniak, G Didkivska, S Miroshnychenko, I Biriukova, A Hmyrin. International Cooperation in Investigating Economic Crimes of Transnational Nature. Cuestiones políticas,v. 40, n. 72, p. 531-542, may 2022.
23. Iryna O Zavydniak, Volodymyr I Zavydniak, Liubov V Omelchuk, Lilia V Polunina, Tetiana M Suprun-Kovalchuk. States' main directions and forms of international cooperation in the fight against transnational economic crimes. Revista Científica General José María Córdova, v. 20, n. 38, p. 323-329, apr. 2022.
24. Завидняк І.О., Ярмоленко О.С. Тактика інформаційного обміну при розслідуванні транснаціональних економічних злочинів. Європейські перспективи. 2026. № 2, ч.1. С. 548-556.
25. Завидняк І.О., Ярмоленко О.С. Організаційно-правові рівні та суб'єкти взаємодії при розслідуванні транснаціональних злочинів у сфері економіки. Наше право. 2026. № 2. С. 771-778.
26. Завидняк І.О., Насонов М.І. Особливості доказування в процесі досудового розслідування злочинів у правоохоронній сфері. Наукові інновації та передові технології. 2026. № 3 (55). С. 3052-3063.
27. Завидняк І.О., Насонов М.І., Лев Р.В. Криміналізація діянь, що посягають на національну безпеку: проблеми та шляхи удосконалення законодавства України. Техніка і наука сьогодні. 2025. № 8 (49). С. 158-168.
28. Завидняк І.О. Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій, при розслідуванні службових злочинів, вчинених працівниками правоохоронних органів. Наукові інновації та передові технології. 2025. № 2 (42). С. 547-554.
29. Завидняк І.О., Лев Р.В. Розслідування кримінальних правопорушень, вчинених службовими особами юридичних осіб публічного права: класифікація та аналіз проблем. Наукові інновації та передові технології. 2025. № 10 (50). С. 1015-1025.
30. Завидняк І.О. Використання спеціальних знань в процесі розслідування кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності. Слово Національної школи суддів України. 2024 р. № 4 (49). С. 146-161.
31. Завидняк І.О. Становлення та розвиток правового регулювання застосування відеотехнологій у кримінальному процесі. Ірпінський юридичний часопис. 2023. Вип. 1 (10). С. 210-218.
32. Завидняк І.О., Сухомлин В.Б., Журавель Я.В., Завидняк В.І. Особливості досудового розслідування злочинів, вчинених із використанням сучасних комп'ютерних технологій : монографія / І. О. Завидняк [та ін.]. Акад. праці, соц. відносин і туризму. Київ ; Тернопіль : Західноукр. нац. ун-т, 2025. 207 с.
33. Завидняк І.О. Процесуальні аспекти міжнародного співробітництва при розслідуванні кримінальних правопорушень у сфері оподаткування : монографія / Завидняк І.О., Цимбал П.В., Завидняк В.І. Ірпінь. Університет ДФС України, 2022. 176 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний портал Верховної Ради України- http://rada.gov.ua;
2. Офіційний портал Національної бібліотеки Україниім. В. І. Вернадського- http://www.nbuv.gov.ua;
3. Портал української версії вільної енциклопедії «Вікіпедія» - http://uk.wikipedia.org;
4. Інтернет-сайт Юридичних науково-практичних конференцій «Актуальна юриспруденція» -

http://legalactivity.com.ua;
5. Інтернет-сторінкаелектронноїбібліотеки Академії- http://socosvita.kiev.ua/educational/library